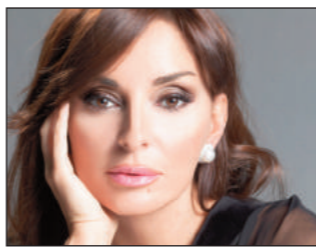

LAYİHƏ

YAXIN İLLƏRDƏ TÛTÛNÇÛLÛK KƏND TƏSƏRRÛFATININ APARICI SAHƏLƏRİNDƏN BİRİNƏ ÇEVİRİLƏCƏK

SƏH. 2

TƏBRİK

Xalqa və dövlətə layiqli xidmət nümunəsi

SƏH. 3

VERGİ

Vergi ödəyicilərinə göstərilən xidmətlərin dairəsi genişləndirilir

SƏH. 4

İqtisadi qüdrətiniz naminə!

TİSAADİYYAT

Həftəlik iqtisadi, ictimai-siyasi müstəqil qəzet

Qiyməti razılaşma yolu ilə

Qəzet 1999-cu ildən çıxır

XXI əsrin layihəsi: "Şahdəniz"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 1-də Bakı dərין özüllər zavodunda "Şahdəniz-2" layihəsinin hasilat və dikborular platformasının dayaq blokunun dənizə yola salınması mərasimində iştirak edib.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin prezidenti Rövnaq Abdullayev və BP-nin "Şahdəniz-2" üzrə vitse-prezidenti Yuan Dramond "Şahdəniz" layihəsi ilə bağlı görülmə işlər barədə dövlətimizin başçısına məlumat vermişlər. Bildirilmişdir ki, indiyədək layihənin icrası dənizdə və quruda yerləşən bütün istehsalat-quraşdırma sahələrində uğurla davam edib. Hazırda mühəndis-layihələndirmə, təchizat-tədarük və tikinti də daxil olmaqla, işlərin 77 faizi tamamlandı. Layihə çərçivəsində ilk qazın nəqlinə və sonradan hasilatın artırılmasına hazırlıq məqsədilə "Heydər Əliyev" və "İstiqlal" qazma qurğularından istifadə etməklə artıq 10 istismar quyusu qazılıb. "Şahdəniz Mərhələ 2" çərçivəsində əsas diqqət ildə əlavə 16 milyard kubmetr qaz və gündə 120 min barrelədək kondensat əldə etmək üçün hazırda istismar edilən lay intervallarında

qalan ehtiyatlara yönəlib. Layihə çərçivəsində ildə 6 milyard kubmetr qaz Türkiyəyə nəql ediləcək. Qalan həcm, yəni ildə 10 milyard kubmetr Avropa alıcılarına çatdırılacaq.

Sonra Prezident İlham Əliyev "Şahdəniz-2" layihəsinin hasilat və dikborular platformasının dayaq blokunun dənizə yola salınmasını bildirən düyməni basmışdır.

Bu dayaq blokunun çəkisi 13 min 150 ton, hündürlüyü isə 105 metrdir. Blok 12 hasilat, 3 ixrac dikborusundan və bir idxal dikborusundan ibarətdir. Dayaq bloku suyun 94 metr dərinliyində quraşdırılacaq. Blok "BOS Shelf", "Star Gulf" və "Saipem" konsorsiumları tərəfindən inşa edilib. Tikinti işləri iki il davam edib. Bu dayaq bloku Xəzərdə ən çox dikboru sayına malikdir. Blokun konstruksiyasının daşınması, suya endirilməsi, yerləşdirilməsi və paylarla quraşdırılması işləri diqqətlə planlaşdırılıb. Dayaq blokunun tikintisi cədvəle uyğun tamamlandı və 2016-cı il iyulun 29-da dənizə yola salınmaq üçün uğurla Bakı dərין özüllər zavodunun yanılma körpüsündəki daşıma barına yüklənib. Tikintiyə cəlb olunmuş

işçi qüvvəsinin təxminən 90 faizi Azərbaycan vətəndaşları olub.

Onu da deyək ki, ilk dəfə olaraq "Şahdəniz-2" platformalarının tikintisinin 100 faizi ölkə daxilində həyata keçirilir. Tikinti işləri beynəlxalq standartlara uyğun şəkildə tam modernləşdirilmiş dünya səviyyəli istehsalat obyektləri olan Heydər Əliyev adına Bakı dərין özüllər zavodunda və "Amec-Tekfen-Azfen" tikinti-quraşdırma sahəsində həyata keçirilib. Xəzərdə ən böyük dayaq bloklarından biri olan "Şahdəniz-2" dayaq blokları yerli şirkət olan "BOS Shelf"-in üzv olduğu konsorsium tərəfindən Bakı dərין özüllər zavodunda inşa edilir. "Şahdəniz-2" və "Cənubi Qafqaz boru kəmərinin genişləndirilməsi" layihələrinin əsas təhflərindən biri tikinti fazası ərzində minlərlə iş yerinin açılmasıdır. Bu vaxtadək Azərbaycanda bütün əsas müqavilələr üzrə tikinti işlərinə 24 min nəfərdən artıq insan cəlb edilib və onların 80 faizdən çoxu Azərbaycan vətəndaşı olub.

Sonra Prezident İlham Əliyev zavodun kollektivi ilə görüşmüşdür.

Azərbaycanda 2 min meqavatlıq elektrik stansiyalarının tikintisi planlaşdırılır

Qarşıdakı dövrdə Azərbaycanda 2 min meqavat həcmində elektrik stansiyalarının tikintisi planlaşdırılır.

Bunu Enerji İqtisadiyyatları üzrə Beynəlxalq Assosiasiyasının

(EİBA) I Avrasiya konfransında Azərbaycanın energetika nazirinin müavini Natiq Abbasov deyib. Onun sözlərinə görə, son illərdə elektroenergetika sisteminin inkişafı ilə bağlı həyata keçirilmiş silsilə tədbirlərin davamı olaraq, həyata keçirilmiş mühüm tədbirlər nəticəsində ölkəmizdə energetikanın maddi-texniki bazası daha da möhkəmləndirilib, yeni müasir elektrik stansiyaları istifadəyə verilib: "Bununla da əhalinin elektrik enerjisi ilə təminatının gücləndirilməsində, ölkəmizin enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında ciddi nailiyyətlər qazanılıb".

Nazir müavini əlavə edib ki, son 10 ildə üç min meqavat gücündə 14 elektrik stansiyasının istifadəyə verilməsi, stansiyaların sayının 23-ə, ümumi generasiya gücünün 7 min meqavata çatdırılması, qarşıdakı dövrdə 2 min meqavat həcmində elektrik stansiyalarının planlaşdırılan tikintisi Azərbaycanın energetika sənayesinin möhtəşəm yüksəlişini təmin edəcək və respublikanın elektrik enerjisinin ixrac imkanları daha çox artacaq.

şəxsiyyət vəsiqəsi

şəxsiyyət vəsiqəsi

şəxsiyyət vəsiqəsi

şəxsiyyət vəsiqəsi

şəxsiyyət vəsiqəsi

Vergi bəyannamələrinin yeni formaları təsdiq edildi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 4 avqust tarixli "2016-cı ildə vergi sahəsində aparılacaq islahatların istiqamətləri"nin təsdiqi və vergi inzibatchılığının təkmilləşdirilməsi haqqında" Sərəncamının tələblərinə uyğun olaraq Vergilər Nazirliyi tərəfindən "Gəlir vergisinin bəyannaməsi", "Mənfəət vergisinin bəyannaməsi", "Torpaq vergisinin bəyannaməsi", "Əmlak vergisinin bəyannaməsi" və onların tərtib edilmə qaydaları, "Dövlət rüsumunun tutulması haqqında

hesabat"ın forması, "Dövlət rüsumunun tutulması haqqında hesabatın tərtib edilməsi qaydası", habelə "Sadələşdirilmiş verginin bəyannaməsi" və "Əlavə dəyər vergisinin bəyannaməsi"nə, "Xüsusi notariusun gəlir vergisi bəyannaməsinə", "Muzdlu işlə əlaqədar ödəmə mənbəyində tutulan vergi bəyannaməsi"ə əlavələr və onların tərtib edilmə qaydalarına dəyişikliklər təsdiq edilib.

Bu dəyişikliklər vergi inzibatchılığının daha da təkmilləşdirilməsinə və bəyannamə formalarının

sadələşdirilməsinə, ölkə iqtisadiyyatının davamlı inkişaf tempinə uyğun olaraq real vergi potensialının düzgün müəyyənləşdirilməsinə bəyannamələr vasitəsilə əldə olunan məlumatların dəqiqləşdirilməsi hesabına vergi ödəyicilərinin keçirilən nəzarət tədbirlərinin sayının azaldılmasına xidmət edəcəkdir.

Sözügedən sənədlərlə Vergilər Nazirliyinin rəsmi internet sahəsində və "Vergilər" qəzetinin növbəti sayında tanış olmaq mümkündür.

Bioloji Təbabət

Bioloji Təbabət xəstəliyi deyil, xəstəni müalicə edir !

Niyə məhz Bioloji Təbabət ?
Bioloji Təbabət öz müalicə prinsipini xəstə orqanizmin biotənzimləyici imkanlarını səfərbər etməklə, süni-kimyəvi vasitələrdən istifadə etmədən xüsusi üsullar üzərində qurmuşdur.

DİAQNOSTİKA

- ☑ Qaranlıq sahəli mikroskopiya
- ☑ Rentgen
- ☑ USM
- ☑ Rəngli-doppler
- ☑ Endoskopiya
- ☑ EKQ (elektrokardiografiya)
- ☑ Exo-KQ
- ☑ EEQ (elektroensefaloqrafiya)
- ☑ Densitometriya
- ☑ KT (kompüter tomoqramma)
- ☑ Elektromiografiya
- ☑ BRT (biorezonans terapiya)

TERAPİYA

- ☑ Allerqologiya
- ☑ Dermatologiya
- ☑ Endokrinologiya
- ☑ Kardiologiya
- ☑ Nevrologiya
- ☑ Qastroenterologiya
- ☑ Urologiya
- ☑ Andrologiya
- ☑ Oftalmologiya
- ☑ Vertebrologiya

LABORATORİYA

- ☑ Klinik analizlər
- ☑ Biokimyəvi analizlər
- ☑ Hormonların təyini
- ☑ İmmunoloji analizlər
- ☑ Mikrobioloji analizlər
- ☑ Onkomarkerlərin təyini
- ☑ PZR müayinələr
- ☑ Genetik analizlər (AFGen laboratoriya)

Göycay: M.Muradov küç. 12 (Nizami küç., Mərkəzi Xəstəxana yolu)
Tel: (020) 274 70 80/90 (055) (070) 259 70 90

Sumqayıt: H.Əliyev pr. 10-cu məh. Kimya-Texnologiya kollecinin qarşısı
Tel: (012)409 10 27 (018)655 03 53 (018) 655 03 23 (050) 340 03 23

Ünvan: Bakı, 3 mkr., Pişavari küç., 110 (Cavadxan küç. 24), Məmar Əsəmi metrosunun yaxınlığında

www.btk.az

(012)/(050) (055)/(070) **430 89 89**

Türkiyədə mənzil alanlar kəskin azalıb

Bu ilin iyul ayında Azərbaycan vətəndaşları Türkiyədə 39 mənzil alıb.

Türkiyə Statistika Qurumunun verdiyi məlumata görə, bu, ötən ilin eyni ayı ilə müqayisədə 29 mənzil və ya 42,2% azdır. Belə ki, 2015-ci ilin iyul ayında azərbaycanlılar qardaş ölkədə 68 mənzilə sahib olub.

Bu ilin yanvar-iyul ayları ərzində isə Azərbaycan vətəndaşları Türkiyədə ümumilikdə 375 ev alıb. Bu, ötən ilin 7 ayı ilə müqayisədə 83 ev və ya 18,12% azdır.

Azərbaycan vətəndaşları Türkiyədə ən çox daşınmaz əmlak alanlar siyahısında 8-ci yerdədir.

Ümumilikdə, bu ilin iyul ayında xarici vətəndaşlar Türkiyədə 1 051 evə sahib olub. Bu, 2015-ci ilin iyul ayına nisbətə 998 əmlak və ya 48,7% azdır. Bu ilin 7 ayında isə xarici ölkə vətəndaşları Türkiyədə 10 535 ev alıb. Bu, ötən ilin 7 ayı ilə müqayisədə 1 940 ev və ya 15,5% azdır.

Azərbaycanda həyat sığortası bazarı 100 milyon manata yaxınlaşır

2016-cı ilin yanvar – iyul ayları ərzində Azərbaycanın 3 həyat sığortası şirkəti tərəfindən 93 milyon 133 min 459 manat sığorta haqları hesablanmışdır. Bu barədə Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasından bildirilib.

Xatırladaq ki, 2015-ci ilin yanvar-iyul aylarında həyat sığortaları üzrə 73 milyon 693 min 262 milyon manat sığorta haqları hesablanmışdır. Beləliklə, ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə həyat sığortası bazarında yığımlar 26,4%-ə yaxın artıb.

Cari ilin yanvar-iyun aylarında həyat sığortası üzrə 81 milyon 933 min 796 manat sığorta haqları hesablanmışdır.

Bu ilin 7 ayında həyat sığortası üzrə ödənişlər 43 milyon 274 min 852 manat olub. Ötən ilin 7 ayı ərzində

həyat sığortası üzrə həyata keçirilmiş ödənişlərin məbləği 31,4 milyon manat təşkil etmişdi.

Bu ilin yanvar-iyul aylarında həyatın ölüm halından sığortası üzrə 20 milyon 295 min 754,10 manat, həyatın yaşam sığortası üzrə 51 milyon 175 min 234,21 manat, əmək qabiliyyətinin sığortası üzrə 118 min 706,59 manat sığorta haqları hesablanmışdır.

PAŞA HƏYAT 1-Cİ YERDƏDİR

Bu ilin 7 ayında "PAŞA Həyat Sığorta" ASC 49 milyon 579 min 820,21 manat, "Atəşgah Həyat" Sığorta Şirkəti ASC 21 milyon 69 min 874,49 manat, "Qala Həyat" Sığorta Şirkəti ASC isə 22 milyon 483 min 765 manat sığorta haqları hesablayıb. Şirkətlərin ödənişləri isə müvafiq olaraq 13 milyon 567 min 48,34 manat, 18 milyon 680 min 955,75 manat, 11 milyon 26 min 849 manat təşkil edib.

2015-ci ilin 7 ayı ərzində "PAŞA Həyat Sığorta" ASC 35 milyon 939 min 155 manat, "Atəşgah Həyat" Sığorta Şirkəti ASC 24 milyon 385 min 359 manat, "Qala Həyat" Sığorta Şirkəti ASC isə 13 milyon 368 min 748 min manat sığorta haqları hesablamışdır.

Fermerlər bu bazarda ödənişsiz öz məhsullarını sata biləcəklər

Metronun "20 Yanvar" stansiyasının yaxınlığında "Kəndimiz" kənd məhsulları bazasının açılışı olub.

Bazanın müdiri Kamal İbrahimoğlu deyib ki, 10 min kvadratmetr sahədə yaradılmış alış-veriş mərkəzində fermerlər və alıcılar üçün hər bir şərait yaradılıb. Burada

həm məhsulların qiymətlərinə, həm də keyfiyyətinə tam nəzarət edilir. Onun sözlərinə görə, bazarda 400-ə yaxın pıstaxta yerləşdirilib, 50-yə yaxın mağaza açılıb. Həmçinin, at kəsimi məntəqəsi, eləcə də 300 avtomobil üçün dayanacaq təşkil olunub.

Bazar gündəlik fəaliyyət göstərəcək. Fermerlər burada 3 ay ödənişsiz öz məhsullarını sata biləcəklər. Bazarda məhsulların keyfiyyətinə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin fitosanitar və baytarlıq xidmətləri tərəfindən gündəlik nəzarət ediləcək.

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu tərəfindən maliyyələşdirilən "Azad sahibkarlığın və liberal iqtisadiyyatın təşviqi" layihəsi çərçivəsində çap olunub.

YAXIN İLLƏRDƏ TÜTÜNÇÜLÜK KƏND TƏSƏRRÜFATININ APARICI SAHƏLƏRİNDƏN BİRİNƏ ÇEVİRİLƏCƏK

Cari ilin əvvəlində cənab prezident İlham Əliyev 2016-cı ilin islahatlar ili olacağını bəyan edib. Məhz həmin islahatları reallaşdırmaq üçün bir çox sərəncamlar imzalanıb, qanunlar qəbul olunub. Həmin qərar və sərəncamlar azad sahibkarlığın inkişafı, biznes mühitinin yaxşılaşdırılması, ixrac potensialının artırılması, xarici sərmayələrin cəlb edilməsi, yerli istehsalın genişləndirilməsi ilə bağlı kompleks tədbirləri özündə ehtiva edir. Dünya bazarında neftin qiymətinin aşağı düşməsi idarəetmə mexanizminin təkmilləşdirilməsini, şəffaflığın tam şəkildə təmin olunmasını və bu yolla inkişafa əngəl olan problemlərin aradan qaldırılmasını zəruri vəzifə kimi ortaya qoyub. Milli valyutanın devalvasiyasının və qiymət artımının təsirinin azaldılması məqsədi ilə sosial ödənişlər, o cümlədən əmək haqlarının, pensiyaların, müavinətlərin, təqaüdlərin və kompensasiyaların artırılması barədə prezident İlham Əliyev 25-dən artıq fərman və sərəncam imzalayıb. Bütün sosial ödənişlər fevral ayının 1-dən orta hesabla 10 faiz artıb. Bu artımlar 3,6 milyon nəfəri və ya əhəlinin 38 faizini əhatə edib.

Cari ilin altı ayı ərzində 70 min yeni iş yeri açılıb ki, bu da 28 min xitarsa düşən iş yerlərini təxminən iki dəfədən artıq qabaqlayır. Neftin qiymətinin ucuzlaşması səbəbindən büdcə gəlirlərinin azalmasına rəğmən, Azərbaycanda sosial sahəyə yönəldilən vəsaitlərin həcmi nəinki azalmış, hətta artmışdır. 2015-ci ilin dövlət büdcəsində bu sahə üzrə xərclər büdcənin 27,6 faizi qədər idisə, bu il 36,1 faizini təşkil edəcəyi gözlənilir. Bütün sosial öhdəliklərin yerinə yetirilməsinin təməlinə iqtisadi siyasətin düzgün aparılması dayanır.

Qeyri-neft sektorunun, o cümlədən aqrar sahənin inkişafı ölkədə aparılan ciddi iqtisadi islahatlara söykənir. Aqrar sektora güzəştli kreditlərin, vergi güzəştlərinin, subsidiyaların verilməsi, aqrarlığın xidmətlərinin göstərilməsi və digər dövlət dəstəyi tədbirləri nəticəsində kənd təsərrüfatının ayrı-ayrı istiqamətləri üzrə məhsul istehsalında artım əldə olunmuşdur. Cənab prezident İlham Əliyevin yaxın illər üçün qarşıya qoyduğu vacib məsələlər bunlardır: aqrar sahələrinin genişləndirilməsi, intensiv metodların tətbiqi, suvarma sistemlərinin modernləşdirilməsi yolu ilə məhsuldarlığın artırılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksək standartlara çatdırılması, rəqabətə davamlı ixrac potensialının yaradılması və ölkənin ərzaq təhlükəsizliyinin tam şəkildə təmin olunması.

Ölkə başçısı bu hədəflərə çatmaq üçün ən vacib istiqamətlər üzrə prioritetləri müəyyən etmişdir. Belə ki, pambıqçılığın, çayçılığın, üzümçülüğün, baramaçılığın, tütüncülüğün və digər əhəmiyyətli sahələrin sürətli inkişafı ilə bağlı bütün müvafiq qanunların qarşısında kon-

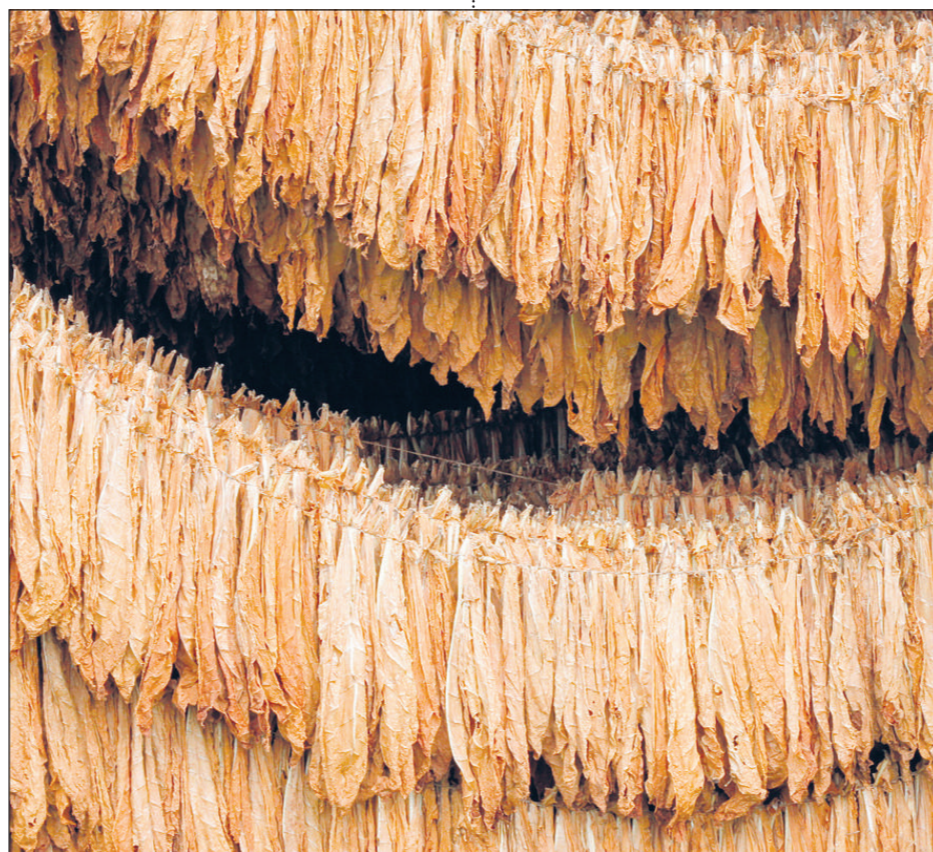
krət vəzifələr qoyulmuşdur. Görülən tədbirlər nəticəsində qısa müddətdə adı çəkilən istiqamətlər üzrə əkin sahələri genişləndirilmiş və bunun hesabına yeni iş yerləri açılmışdır. Pambıqçılıq, üzümçülük və baramaçılıqla bağlı ödənişlərimizdə məqalələr dərc edilmişdir. Bu dəfə tütüncülüklə bağlı problemlərdən, qarşıda duran vəzifələrdən söhbət açacağıq.

Son vaxtlar dövlət başçısının tapşırığına əsasən, tütüncülüyə marağın daha da stimullaşdırılması tədbirləri həyata keçirilmiş, fermerlərə güzəştli kreditlərdən və aqrarlığın xidmətlərindən daha geniş istifadə imkanları yaradılmışdır. Görülən tədbirlər bu sahədə məşğulluq səviyyəsini əhəmiyyətli dərəcədə artırmış, tütüncülüklə məşğul olanların sayı ötən illə müqayisədə iki dəfədən çox artmışdır.

Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət proqramlarında kənd təsərrüfatının digər sahələri kimi, tütüncülüğün inkişafı da prioritetlər sırasında özünə yer almışdır. Tütüncülüğün elmi əsaslarla inkişaf etdirilməsində Əkinçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutu mühüm rol oynayır. Belə ki, institutda tütün seleksiyası toxumçuluğu, becərmə və qurutma texnologiyası üzrə tədqiqat işləri aparılır və təsərrüfat subyektlərinə dəyərli tövsiyələr verilir. Alimlərin yaratdığı 6 tütün sortu rayonlaşdıraraq patent alınmış və geniş sahələrdə əkilərək respublikamızın ümumi tütün əkin sahəsinin 70 faizini təşkil etmişdir.

Mütəxəssislərin rəyinə görə, tütüncülükdə keyfiyyətli sortların becərilməsi vacib şərtidir. Vaxtilə dünyada mövcud olan 8 tütün tipindən 4-ü Azərbaycanda becərilmişdir. Sovetlər dövründə hər il ətirli və

qiymətli sortlardan 3min hektar, iriyarpaqlı sortlardan 12 min hektar, yarıətirli Trapezond tipli sortlardan 1000 hektar, Virciniya tipli sortlardan isə 900 hektar əkilib becərilirdi. Lakin bu qədər əkin sahələrinin olmasına baxmayaraq, becərmə üçün vacib olan torpaq iqlim şəraiti, bioloji xüsusiyyətlər, qurutma texnologiyası nəzərə alınmırdı. Nəticədə, aşağı keyfiyyətli məhsul istehsal olunurdu. Tütün sortlarının torpaqların iqlim şəraitinə, becərmə, qurutma texnologiyasına tələbi müxtəlifdir. Hətta eyni texniki sort müxtəlif torpaq-iqlim şəraitində fərqli səpin normasına, bitki sıxlığına, səpin sxemində, becərmə və qur-

rutma texnologiyasına malikdir. Virciniya tipli «Kokker-347» və «Berley» sortları yerli sortlardan kəskin şəkildə fərqlənir. Bu sortlarda şitil yetişdirilməsi, sahəyə əkilməsi, yarpaqların qurudulması tam mexanikləşdirilmişdir. İstehsalat şəraitində tütündən alınan xammalın keyfiyyətinə düzgün qiymət vermək çətindir. Çünki tütün xammalı çox mürəkkəb kimyəvi quruluşa malikdir, tərkibində sərbəst azot, fenollar, üzvi turşular, qətran, efir yağları və s. vardır. Tütünün keyfiyyətində onun sortu, torpağın münbitliyi, su rejimi, aqrartexniki qulluq mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Məhsulun keyfiyyəti sahədə formalaşır, lakin texnoloji prosesdən keçdikdən sonra dəyişir. İnsan orqanizminə təsir göstərən tütünnün tərkibindəki nikotin. Məhsulun tərkibində avkoloidlər də vardır. Onun tərkibində nikotin, nomikotin, anabazin, sulfidin, pridin və s. vardır. Lakin nikotinsiz tütün sortları da az deyil. Bu sortlar siqaret çəkməyə qənaətlidir. Məhsulun keyfiyyəti dedikdə, ilk növbədə xammalın əmtəə keyfiyyəti və kimyəvi tərkibi nəzərdə tutulur. Tütün istifadə edilərkən ağızda, seliklə qışada, burunda və ciyərdə qana keçir, əsəb sistemində fizioloji təsir göstərir. Keyfiyyətli

məhsul istehsal etmək üçün texniki sort əsas olsa da gübrələmə, qurutma texnologiyası tətbiq olunduqda onun keyfiyyətini yüksəltmək mümkün olur. Azərbaycanda yetişdirilən ətirli tütünlər qrupuna «Samsun 151», «Samsun Apsna», «Dübək 2898», «Amerikan-273» növləri aiddir.

Fermerlər keyfiyyətli məhsul yetişdirmək üçün, ilk növbədə ən yaxşı tütün sortlarından alınan şitillərin seçilməsinə, aqrartexniki tədbirlərin görülməsinə, xammalın qurudulmasının və saxlanmasının yüksək standartlara uyğun şəkildə aparılmasına diqqət yetirməlidirlər.

Tütüncülüklə mürəkkəb fəaliyyət növü olduğuna görə təsərrüfatçılara geniş maarifləndirmə işinin aparılması vacib şərtidir. Çünki kəndə üsullarla məhsul istehsal etməklə bəzələrar çıxış əldə etmək çox çətindir. Açıqı etiraf etmək lazımdır ki, bu gün respublikamızda istehsal olunan tütünnün keyfiyyət göstəriciləri sənayenin tələblərinə lazımi səviyyədə cavab verə bilmir. Hazırda siqaret çəkən insan 50-60 il öncə siqaret çəkən insan deyil. İndi siqaretin etirafı, keyfiyyətinə xüsusi diqqət yetirilir. Siqaret çəkən istəyir ki, ondan xoş iy gəlsin, sağlamlığına az ziyan vursun. Məhz buna görə də tütüncülüklə yeni texnologiyalar və modern üsullar əsasında inkişaf etdirilməlidir. Bu gün fermerlər dərk etməlidirlər ki, tütün sortları çox müxtəlifdir, hər sortun özünəməxsus becərmə xüsusiyyətləri vardır. Məsələn, Virciniya sortları hektara 18 min, iriyarpaqlı sortlar 48 min, xırdayarpaqlı sortlar 100-110 min ədəd bitkinin əkilməsinə tələb edir. Hər bir sort üçün ələf seçilməli, torpağın becərilməsi, gübrələrin tətbiqi, şitillərin yetişdirilməsi, suvarma, aqrartexniki qulluq, yarpaqların yığılması, qurudulması və digər əməliyyatların yerinə yetirilməsi düzgün və vaxtında aparılmalıdır.

«Virciniya» və «Berley» sortlarının yarpaqları açıq günəş altında quruduqda keyfiyyətini itirir. Xammal

Yeni külək elektrik stansiyası işə salınacaq

«Yeni Yaşma» Külək Elektrik Stansiyası (KES) tezliklə «Azərenerji» ASC-nin şəbəkəsinə qoşulacaq.

Bunu açıqlamasında Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyinin sədr

müavini Nürəli Yusifbəyli deyib.

N.Yusifbəylinin sözlərinə görə, adıçəkilən stansiya ilə bağlı aparılan işlər indi yekunlaşmaq üzrədir: «Orada müəyyən işlər görmüşük. Yəqin ki, yaxın həftələrdə, bu ay və ya gələn ay bu stansiya da şəbəkəyə qoşulacaq. Stansiyanın gücü 50 MVt-dir. Hazırda orada bəzi təşkilati problemlər qalıb».

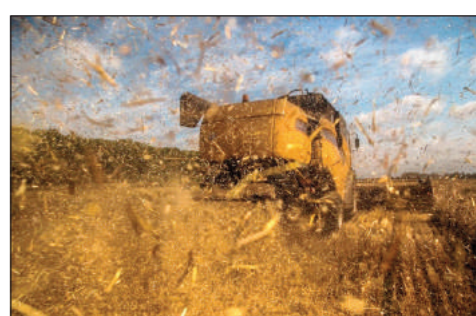
Agentlik rəsmi alternativ enerji tarifləri ilə bağlı Tarif Şurası ilə müzakirələrin davam etdirildiyini vurğulayıb: «Tariflərlə bağlı Şura ilə müzakirələr aparılır. Bu, dövlətin siyasətidir, qiymətləri də dövlət elan edəcək».

Bu il Azərbaycanda nə qədər taxıl istehsal olunub?

Bu il Azərbaycanda 2 milyon 820 min ton taxıl istehsal olunub. Bu, ötən illə müqayisədə 2 faiz çoxdur.

Bu barədə kənd təsərrüfatı nazirinin müavini İlham Quliyev jurnalistlərə açıqlamasında bildirib.

Nazir müavini deyib ki, ötən illə nisbətən bu il ölkədə taxılçılıq sahəsində inkişafa nail olunub. Eyni zamanda, bu il 1 milyon 844 min ton buğda istehsal edilib ki, bu da keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 10 faiz çoxdur.

Rio-da tarix yazan AZƏRBAYCAN!

"Azərbaycan idman dövlətidir. Bunu bütün dünyaya, idman ictimaiyyəti qəbul edir, bilir. Azərbaycanda idmanla, Olimpiya hərəkatı ilə bağlı məqsədyönlü siyasət aparılır. Məhz bu siyasət nəticəsində biz bu gün bu uğurlar haqqında danışa bilirik. Düşünülüş siyasət, məqsədyönlü işlər idmanı Azərbaycanda, cəmiyyətdə önəmli bir ictimai amilə çevirmişdir. Bu gün idmançılara cəmiyyətdə çox böyük hörmət var. İdmançılar cəmiyyətdə layiqli yer tutublar. İdmanla məşğul olmaq istəyənlərin sayı getdikcə artır. Bunun əsas səbəbi idmançılarımızın uğurlarıdır və idmançılara göstərilən dövlət qayğısıdır. İdmançılarının bütün problemləri öz həllini tapır. Artıq 20 ilə yaxındır ki, hər il ənənəvi olaraq idmançılara, idman mütəxəssislərinə, vətənlərə dövlət tərəfindən mənəzillər (hər il 20-30 mənzil) verilir.

Azərbaycanda idman infrastrukturunu yaradır. Son illər ərzində bölgələrdə 40-dan çox Olimpiya idman mərkəzi yaradılmışdır, tikilmişdir. Bakıda isə idman infrastrukturunu ən yüksək səviyyədədir. Təkcə son bir-iki il ərzində bir neçə gözəl, möhtəşəm idman obyektini istifadəyə verilməmişdir – Milli Gimnastika Arenası, Bakı Olimpiya Stadionu, Beynəlxalq Atıcılıq Mərkəzi, Su İdmanı Sarayı. Bu idman obyektləri, eyni zamanda, gözəl memarlıq əsərləridir. Bu binalar, bu qurğular Bakını daha da gözəlləşdirir. Bu idman obyektlərinin ətrafında böyük abadlıq, təmizlik işləri aparılmışdır.

Bu gün Azərbaycan inkişaf edən ölkədir. Azərbaycanda bütün xalqların nümayəndələri bir ailə kimi yaşayır. Biz öz hesabımıza yaşayırıq. Dünyada baş verən böhranlara baxmayaraq, inkişaf yolu müzla gedirik. Həm 2008-2009-cu illərin, həm də 2015-2016-cı illərin böhranı bizim işimizə o qədər də böyük təsir etməyib. Nəyə görə? Çünki xalqa iqtidar vəhdət təşkil edir. Ona görə ki, cəmiyyətdə ölkəmizin inkişafı ilə bağlı fikir ayrılığı yoxdur. Ona görə ki, biz öz hesabımıza yaşayırıq, iqtisadi və siyasi cəhətdən müstəqillik, müstəqil siyasət aparırıq. Bu, ləyaqətli, Azərbaycan xalqının maraqlarına əsaslanan siyasətdir və bütün dünyaya açıqdır. Ona görə bizim dünyadakı dostlarımızın sayı artır. Bizə olan hörmət də artır. Bizimlə əməkdaşlıq etmək istəyənlərin sayı da artır.

Biz öz yolumuzla gedirik. İdman uğurları ölkəmizin uğurlarının tərkib hissəsidir. Ancaq güclü dövlətlərdə güclü idman var. Olimpiya Oyunlarının nəticələrinə baxın. Birinci yerdə olan komandaların böyük əksəriyyəti inkişaf etmiş ölkələrin komandalarıdır. Yəni, idmanı ümumi inkişafdan ayırmaq olmaz. Ona görə Azərbaycan idmanının inkişafı ümumi inkişafımızın təzahürüdür. Əgər bizdə iqtisadi, maliyyə müstəqilliyi olmasaydı və biz iqtisadi cəhətdən inkişaf etməsəydik, idmanın inkişafına istədiyimiz səviyyədə vəsait qoya bilməzdik. Amma bu gün bir daha demək istəyirəm ki, Azərbaycan inamla, uğurla inkişaf edir, 2016-cı ildə qarşıda duran bütün vəzifələr icra edilir. Azərbaycan bölgədə təhlükəsizlik, sabitlik və inkişaf məkanıdır. Əminəm ki, bizim rolumuz həm bölgədə, həm dünyada getdikcə artacaq.

Rio-da tarix yazan AZƏRBAYCAN!

18 medal, himnimizi səsləndirən Radik və qızıldan dəyərli zəng...

Olimpiya Oyunları planetin ən mühüm ictimai tədbiri və 4 ildən bir keçirilən ən böyük beynəlxalq idman yarışdır. Sevincidir ki, bu böyük idman festivalında Azərbaycanın da üçrəngli bayrağı dalğalanır. İdmançılarımız Azərbaycan müstəqillik qazanandan sonra iştirak etdiyi olimpiadalarda daim uğurdan-uğura addımlayıb. Ölkəmizin müstəqil dövlət kimi 1996-cı ildə ilk dəfə qatıldığı Yay Olimpiya Oyunlarından bu günədək medal sayında artım müşahidə olunur. Xronologiyani diqqətə çatdırırıq:

- "Atlanta-1996" Yay Olimpiya Oyunları – 1 medal (0-1 gümüş-0)
- "Sidney-2000" Yay Olimpiya Oyunları – 3 medal (2 qızıl-0-1 bürünc)

medal (1-7-10).

Bu uğurların əsasında Azərbaycanda idmana göstərilən dövlət qayğısı durur. Ölkəmizdə idman infrastrukturunun möhkəmləndirilməsi, yeni Olimpiya İdman komplekslərinin inşa olunması, idmançıların sosial şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində atılan addımlar Azərbaycanın dünyada idman ölkəsi kimi tanınmasına imkan yaradıb. Həmçinin, irimiqyahlı idman tədbirlərinə yüksək səviyyədə ev sahibliyi edən respublikamız həmişə beynəlxalq idman qurumlarının diqqət mərkəzində olub. Yüksək təşkilatçılıq bacarığı ilə seçilən ölkəmiz ötən il ilk Avropa Oyunlarını müvəffəqiyyətlə keçirərək dünyanın diqqətini Bakıya yönəltməyi

Azad Rəhimov: "Rio-2016"-da qazandığımız qələbələr Azərbaycan idmanının növbəti təntənəsidir"

"Rio-2016" Olimpiya Oyunlarının yekunları ilə bağlı danışan gənclər və idman naziri Azad Rəhimov yüksək nəticələr qazanan idmançılarımıza, eyni zamanda, Braziliyadakı nümayəndə heyətinə böyük dəstək verən azarkeşlərə dərin minnətdarlığını bildirir.

Olimpiya Oyunlarının idman aləmində ən mötəbər tədbir olduğunu vurğulayan nazir qeyd edib ki, idmançılarımız Azərbaycan tarixinə yeni bir səhifə yazıblar: "Bu, həqiqətən də Azərbaycan idmanının növbəti təntənəsidir və bu münasibətlə hamını ürək-dən təbrik edir, idmançılarımıza yeni uğurlar arzulayıram. İnanıram ki, onlar gələcəkdə də bütün xalqımız və azarkeşləri sevindirəcəklər. Biz, ilk növbədə dünyanın, ölkə ictimaiyyətinin və mediasının, mütəxəssislərimizin bu göstəriciləri necə qiymətləndirdiklərinə baxırıq və belə bir təhlil çox vacibdir. Statistik rəqəmlər də çox önəmlidir. Sözsüz ki, 18 medal Azərbaycan üçün böyük nailiyyətdir. Azərbaycanın idman sahəsində effektiv bir dövlət olduğunu, idmançılarımızı-

Mükafat qazanan 18 idmançı arasında heç kimi fərqləndirməzdim. Onlar hamısı bizim qəhrəmanlarımızdır. Azərbaycan xalqının oğulları, vətəndaşlarıdır. Hamısı Azərbaycanı düşünürlər. Əsas məsələ də məhz budur".

- "Afina-2004" Yay Olimpiya Oyunları – 5 medal (1-0-4)
- "Pekin-2008" Yay Olimpiya Oyunları – 7 medal (1-2-4)
- "London-2012" Yay Olimpiya Oyunları – 10 medal (2-2-6)
- "Rio-2016" Yay Olimpiya Oyunları – 18

bacardı. Ölkəmizdə cari ildə "Formula-1" Avropa Qran-prisi də yüksək səviyyədə təşkil olundu. Gələn il isə paytaxtımız IV İslam Həmrəylik Oyunlarına ev sahibliyi edəcək. Ancaq hələ Rio-2016 Yay Olimpiya Oyunlarının təəssüratları bitməyib. Bu tarixi zəfər yolu necə başladı? Gəlin,

zın bu göstəriciyə görə dünyada birinci yerdə qərarlaşdığını nəzərə alsaq deyə bilərik ki, qazanan nəticələr heç də gözlənilməz deyil. Böyük Britaniyanın "The Telegraph" qəzetinin apardığı təhlillərə əsasən Azərbaycanın Olimpiya millisi idmançı payına düşən medal sayına görə ən nəticəli komanda hesab edilib. Medal sayı baxımından biz dünyada 207 ölkə arasında 15-ci yerdəyik. Bu, doğrudan da, inanılmaz nəticədir. Avropa ölkələri arasında biz yedinci, İslam dövlətləri arasında birinci, MDB məkanında ikinciyik. Medalın keyfiyyəti baxımından 39-cu yeri tuturuq. Daha bir sevincidir ki, bu gün biz beş idman növündə medal qazanmışıq. Halbuki qızıl medalların sayına görə bizi qabaqlayan bəzi ölkələr maksimum üç idman növündə çıxış ediblər.

Mükafat qazanan 18 idmançı arasında heç kimi fərqləndirməzdim. Onlar hamısı bizim qəhrəmanlarımızdır. Azərbaycan xalqının oğulları, vətəndaşlarıdır. Hamısı Azərbaycanı düşünürlər. Əsas məsələ də məhz budur".

yadda saxlayasınız ki, bütün Azərbaycan xalqı sizin qələbələrinizi gözləyir. Sizə uğurlar arzulayır və əmindir ki, siz vətəni layəqətlə təmsil edəcəksiniz, Azərbaycana böyük qələbə ilə qayıdacaqsınız".

Elə bu əhval-ruhiyyə ilə də millimiz avqustun 2-də Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Hava Limanından təmtəraqqla yola salındı. Yolosalma mərasimində ölkəmizin idman ictimaiyyətinin nümayəndələri, idmansevərlər, KİV-in nümayəndələri iştirak etdilər.

Avqustun 3-də Rio-de-Janeyrodakı Olimpiya Kəndində Azərbaycan bayrağına qaldırılması mərasimi keçirildi. Mərasimdə Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvləri, idmançılarımız, XXXI Yay Olimpiya Oyunlarının Təşkilat Komitəsinin təmsilçiləri iştirak etdi.

Əvvəlki Rəhbərdən fərqli Olimpiada

Avqustun 5-dən 21-dək dünyanın diqqətini Braziliyanın Rio-de-Janeyro şəhərinə yönəltdi. Əsrarəngiz təbiət, görməli yerləri ilə seçilən məkan bu dəfə öz qapılarını dünyanın ən məşhur idmançılarına açdı. Dörd illiyin zirvə yarışları olan Olimpiya Oyunlarına ev sahibliyi edən Rio-de-Janeyro 207 ölkədən 11 min idmançıya qucaq açdı. 87 ölkənin idmançılarından medal qazandıqı yarışda Azərbaycan komandası Vətənə 18 medalla qayıtdı. Komandamız 1 qızıl, 7 gümüş və 10

İlham Əliyev:

"Azərbaycan idmanının inkişafı ümumi inkişafımızın təzahürüdür"

lap əvvəldən başlayaraq.

İlham Əliyevin xeyir-duası

İyulun 18-də Rio-de-Janeyro şəhərində keçiriləcək XXXI Yay Olimpiya Oyunlarında iştirak edəcək Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəsmi yolosalma mərasimi keçirildi. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyev də mərasimdə iştirak etdi və idmançılarımıza öz xeyir-duasını verdi. Həmişə idmançıların yanında olduğunu göstərən dövlət başçımız yolosalma mərasimində geniş nitq də söylədi. Onun son sözləri isə hər bir idmançı üçün yüksək motivasiya mənbəyi sayıla bilər: "İdman yarışları bir sınaqdır. İdman yarışında qələbə də olur, məğlubiyyət də. Heç kim məğlubiyyətdən şübhələnməyib. Əsas odur, həmişə

bürünc medalla mötəbər yarış 39-cu pillədə başa vurdu.

XXXI Yay Olimpiya Oyunlarının təşkilatçılığını yüksək qiymətləndirmək olar. Düzdür, başlangıçda bəzi xoşagəlməz hadisələr yaşansa da, ölkəmizə hüquq-mühafizə orqanları vaxtında müdaxilə edərək təhlükəsizliyi təmin etdi. Dostluq rəmzi sayılan Olimpiya Oyunlarında bütün yarışların, mübarizələrin dostluq ab-havasında getdiyini söyləyə bilərik.

Rio-2016 bir sıra özünəməxsus cəhətləri ilə əvvəlki olimpiadalardan seçildi. Belə ki, bu, Cənubi Amerikada keçirilən ilk Olimpiya Oyunları oldu. Rio-de-Janeyronun dörd rayonunda - Deodoro, Barra, Kopakabana və Marakanada 17 gün davam edən Olimpiadada 306 yarış keçirildi və ümumilikdə 2102 medal sahibini tapdı. Rioda rekord sayda - 206 ölkədən

11 mindən çox idmançı mübarizə apardı. İştirakçılar arasında 206 ölkədən başqa, Olimpiya qaçqın idmançıları komandası da var idi. Olimpiya bayrağı altında mübarizə aparan bu komandanın tərkibində 10 idmançı yer aldı. Onlardan 5-i Cənubi Sudandan, 2-si Suriyadan, 2-si Kongo Demokratik Respublikasından, 1-i isə Efiopiya idi. Olimpiyada ən çox idmançı ilə qatılan ABS dördüilliyin zirvə yarışına 554 idmançı ilə qoşulmuşdu. Okeaniya ölkəsi olan Tuvalu isə Olimpiyada cəmi bir idmançı - 100 metr məsafəyə qaçış yarışında mübarizə aparan atlet Etimoni Timuani ilə qatıldı. Kosovo və Cənubi Sudan isə Olimpiyada ilk dəfə çıxış etdi. XXXI Yay Olimpiya Oyunlarında atletlər idmanın 39 növü üzrə mübarizə apardılar. Qolf 112, reqbi isə 92 illik fasilədən sonra yenidən Olimpiya Oyunlarının proqramına salındı. Bütün yarışlar 37 arenada təşkil olundu.

Azərbaycan üçün uğurlu Olimpiada

Ölkə prezidenti İlham Əliyevin xeyir-duasıyla yola düşən Azərbaycan yığma komandası XXXI Yay Olimpiya Oyunlarına əvvəlki olimpiadalarla müqayisədə daha geniş tərkibdə - idmanın 18 növü üzrə 56 idmançı (57 lisenziya) ilə qatıldı. Bu, ötən Olimpiya Oyunları ilə müqayisədə 4 idman növü çoxdur. Ölkəmiz triatlon, kamandan oxtatma, velosiped və kano-slam idman növlərində ilk dəfə təmsil olundu. Olimpiadada ölkəmizə təmsil edən 56 idmançıdan 36-sı ilk dəfə Olimpiya Oyunlarının iştirakçısı oldu. Rio-de-Janeyroda Azərbaycan güləş, gimnastika və boks yarışlarında olmaqla 3 hakimdə də təmsil olundu.

17 günlük Olimpiya həyəcanından sonra qürurla deyə bilərik ki, XXXI Yay Olimpiya Oyunları Azərbaycan üçün uğurlu oldu. Rio-2016-da Azərbaycan komandası 18 (1 qızıl, 7 gümüş və 10 bürünc) medal qazanmaqla, medal sayı baxımından London-2012-də göstərdiyi nəticəni yaxşılaşdırdı. Ötən Olimpiadada millimiz 10 medalla (2 qızıl, 2 gümüş, 6 bürünc) sevinmişdi.

Komandamıza yeganə qızıl medalla taekvondoçu Radik İsayev qazandırdı. Sərbəst güləşçilər Toğrul Əsgərov, Xetaq Qazımov, boksçu Lorenzo Sotomayor, cudoçular Rüstəm Orucov və Elmar Qasımov, qadın güləşçimiz Mariya Stadnik və kanoecə Aleksandr Demyanenko yalnız final görüşlərində uduzaraq gümüş medala sahib oldular. Taekvondo yarışlarında Milad Bəiqi Hərçeqani və Patimat Abakarova, boksçu Kamran Şahsuvarlı, güləşçilər Rusul Çunayev, Sabah Şəriati, Nataliya Sinişin, Hacı Əliyev, Cəbrayıl Həsənov və Şərif Şərifov, avarçəkan İlna

Rio-da tarix yazan AZƏRBAYCAN!

Osipenko-Radomskaya isə bürünc medalla kifayətləndilər. Medal sıralamasında Azərbaycan 39-cu oldu.

Taekvondoçularımızın zəfəri

Rioda komanda olaraq ən yaxşı nəticəni taekvondoçularımız göstərdi. Mötəbər yarışa 4 idmançı ilə yollanan millimiz 3 medal qazandı. Radik İsayevin liderlik etdiyi yığmamız bir çox illərə imza atdı. Azərbaycana bu Olimpiadada ilk və yeganə qızıl medalı da məhz taekvondoçu qazandırdı.

İdmançılarımız sübut etdi ki, taekvondo çempionları yalnız bu döyüş növünün vətəninə yaşayır. Koreya Respublikası 2 qızıl və 3 bürünc medalla taekvondodakı üstünlüyünü Rio-2016-da da göstərsə də, azərbaycanlı taekvondoçular 1 qızıl, 2 bürünc medal əldə etdilər. Bu nəticə ilə Rio Olimpiadasında dördüncü yeri qazanan Azərbaycan taekvondo üzrə yığma komandası MDB ölkələri arasında birinci, Avropada ikinci sırada qərarlaşdı. Millimiz yalnız Koreya Respublikası, Çin və Böyük Britaniyadan geri qaldı. Tarixində ilk dəfə Olimpiya Oyunlarında mükafat qazanan taekvondo üzrə Azərbaycan millisi Rio-2016-da ən yaxşı yığmalardan biri oldu.

Xatırladaq ki, taekvondo yarışlarında 64-ü kişi və 64-ü qadın olmaqla, ümumilikdə, 64 ölkədən 128 idmançı 8 çəki dərəcəsinə mübarizə apardı.

Qızıldan dəyərli ZƏNG

Komandamızın bu uğuruna hamıdan çox sevinən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 21-də Rio-de-Janeyro Olimpiadasında qızıl medala layiq görülmüş taekvondoçumuz Radik İsayevə telefonla zəng etdi və təbriklərini çatdırdı.

Dövlət başçısı qeyd etdi ki, Radik İsayev əvvəllər də taekvondo üzrə öz çəki dərəcəsinə dünyada ən güclü idmançı olduğunu sübut edib. O, həm dünya çempionatında qələbə qazanıb, indi də Olimpiya çempionu adına layiq görülüb. Prezident İlham Əliyev idmançımızı səmimi qəlbədən təbrik edib, ona yeni-yeni uğurlar və qələbələr arzu edib. Dövlət başçısı onun təbriklərini idmançının məşqçisinə də çatdırmağı xahiş edib.

Radik İsayev təbriklərə görə darın təşəkkürünü bildirib. Qeyd edib ki, bu qələbəni prezident İlham Əliyevin Azərbaycanda idmana göstərdiyi böyük diqqət və qayğı nəticəsində əldə etmək mümkün olub.

Güləşdə 9 medal qazandıq

Braziliyaya 14 idmançı ilə yollanan güləş yığması isə qızıl həsrət qalarkən, müxtəlif ayaqlı 9 medal sevinci yaşadı. Toğrul Əsgərov (66 kq) və Xetaq Qazıyumov (97 kq) yalnız finalda uduzaraq, gümüş medalla kifayətləndilər. Hacı Əliyev (57 kq), Cəbrayıl Həsənov (74 kq) və Şərif Şərifov (85 kq) da bir yenilgi ilə fəxri kürsünün 3-cü pilləsinə qalxdı. Mükafatsız qalan yeganə təmsilçimiz isə ilk görüşündə uduzan Camaləddin Məhəmmədov (125 kq) oldu. Yunan-Roma və qadın güləşinin hərəsində 2 medal qazandıqımızı da nəzərə alsaq, ümumilikdə bu idman növündə 9 idmançımız fəxri kürsüyə qalxdı. Bu, say baxımından Olimpiadanın ən yüksək göstəricisi oldu.

Bu da ümumilikdə Azərbaycan idmanına göstərilən qaygının nəticəsidir.

Statistikaya nəzər salsaq görərik ki, güləşçilərimizin 4 illiyin zirvə yarışında qazandıqları medalların sayında hər dəfə artım müşahidə olunur. Bu dəfə yeganə çatışmayan qızıl medal oldu. İnanırıq ki, gələcəkdə güləşçilərimiz daha böyük əzm-karlıq nümayiş etdirərək, qazanan medalların keyfiyyətini daha da yaxşılaşdırılması üçün əllərindən gələni edəcək, həmişə olduğu kimi bayrağımızı yüksəldəcək, himnimizi səsləndirəcəklər.

Cüdonun gümüş dövrü

Rio-2016-da cüdoçular 7 gün ərzində 14 dəst medalın sahibini müəyyənləşdirdilər. Yarışa 6 kişi cüdoçu ilə qatılan Azərbaycan millisi Olimpiadada 2 gümüş medal əldə etdi. Rüstəm Orucov 73, Elmar Qasımov 100 kq çəki dərəcəsinə finaldakı irəliləyib və yalnız həlledici qarşılaşmada uduzublar.

Avarçəkənlərin uğurlu debütü

Rio Olimpiadası Azərbaycan avarçəkənləri üçün də uğurlu olub. Valentin Demyanenko birnəfərlik kanoe qayığında 200 metr məsafədə gümüş, İlna Osipenko-Radomskaya birnəfərlik kayak qayığı ilə 200 metr məsafəyə yürüşdə bürünc medal qazanıb. Azərbaycan ilk dəfə Olimpiya Oyunlarında avarçəkən növündə medal qazanaraq idman tariximizdə yeni səhifə açdı.

Boksda ilk finalımız

Boks yarışlarında da ilk dəfə Olimpiadada final döyüşü keçirdik. Lorenzo Sotomayor gümüş medal qazanmaqla daha bir ilkə imza atdı. Ümumilikdə isə boksçularımız iki dəfə fəxri kürsüyə çıxmağı bacardılar. 75 kq çəkidə yarışan Kamran Şahsuvarlı da bürünc medal qazandı. Azərbaycan boks millisi Rio-2016-da final həyəcanı yaşayan 12 ölkədən biri oldu. Belə ki, 13 medal dəsti uğrunda mübarizə aparan 11 boksçumuzdan Lorenzo Sotomayor (64 kq) həlledici qarşılaşmada qüvvəsini sınadı. Bununla, boks tariximizə ilk və hələlik yeganə finalçı kimi düşən idmançımız özbəkistanlı rəqibinə uduzsa da, gümüş mükafata layiq

görüldü. Kolumbiya ilə eyni göstəriciyə malik ölkəmiz Avropada dördüncüdür. Yalnız Fransa, Rusiya və Böyük Britaniya daha öndə qərarlaşıb.

Fəxredici statistika

207 ölkə arasında 15-ci olmaq, həqiqətən də, fəxredicidir. Statistikaya nəzər yetirsək görərik ki, 28 idman növündə fəxri kürsüyə yüksələnlərin adına aydınlıq gəlib və 307 qızıl, 307 gümüş və 361 bürünc mükafatçı müəyyənləşib. Nə xoşdur ki, Rioda himni səslənən ölkələr sırasında Azərbaycan da yer alıb. Komandamız London-2012 ilə müqayisədə medal sayını yaxşılaşdırma bilməsə də, mükafat sayında və medal qazanan idman növlərinin sayında rekord müəyyənləşdirib. Əgər 4 il öncə Böyük Britaniyada 10 mükafatçı (2-2-6) 3 idman növündə əldə etmişdiksə, bu dəfə 18 medalı 5 idman növündə qazanmışıq. Yəni, hər 2 göstəricidə təxminən ikiqat irəliləyib əldə olunub. Boks, taekvondo, həmçinin kanoe və kayakda ilk dəfə fəxri kürsüdə yer almışıq.

Gimnastımızın qızıl layiq çıxışı

Elə bir yarış yoxdur ki, orada hakim səhvi olmasın. Bu da idmanın bir hissəsidir. Cavabı da odur ki, hakimlər də insandır, səhv edə bilərlər. Ancaq bəzən elə səhvlər var ki, bir idmançının karyerasını

məhv edir və ya illərlə çəkilən zəhməti yerə vurrur. Rio-2016-da da hakim səhvləri az olmadı. Təkcə Azərbaycan idmançıları dəfələrlə haqsız qərarlarla üzləşdi. İstər gimnastikada, istər boksda, istərsə də digər idman növlərində hakim səhvləri idmançıların daha layiqli yer tutmalarına əngəl oldu. Adətən, rəsmi şəxslər belə xırda məsələləri çox da qabartmırlar. Ancaq Azərbaycanın gənclər və idman naziri Azad Rəhimov gimnastika yarışlarında Marina Durundaya qarşı edilən haqsızlığa biganə qalmadı. Nazirimiz bildirdi ki, digər ölkələrin federasiyalarının, Milli Olimpiya komitələrinin prezidentləri Marina Durundanın, həqiqətən də, çox gözəl çıxış etdiyini, qızıl medal olmasada, bürünc medala layiq olduğunu deyiblər.

Doğrudan da, Olimpiadada ilk dəfə çıxış edən Marina Rionun yarış meydançasında özünə kifayət qədər inanaraq, əsl ustalıq və peşəkərlik nümayiş etdirdi. İlk iki çıxışın hər birinə görə 17.466 xal (halqa və top) toplayaraq, o, hərəkətlərin qüsursuz icrasını davam etdirməklə, qalan iki çıxışa görə hakimlərdən 17.683 (gürzlər) və 17.733 (lent) xal qoparmağa müvəffəq oldu. Nəticədə, dörd çıxışın cəmində 70.348 xala sahib olan Marina, 20 avqust tarixində çoxnövcülük finalında mübarizə aparacaq 10 finalçı sırasında öz yerini tutdu.

Güclü rəqabət şəraitində keçən yarışlarda dünyanın ən güclü 10 gimnastı sırasında yer almış Azərbaycan təmsilçisi çoxnövcülük finalında 4 çıxışın cəminə görə 69.748 xal toplayaraq, 9-cu yerdə qərarlaşdı (rıldı). Olimpiya Oyunlarında ilk dəfə çıxış edən Marina bu yarışlarda öz dəst-xətti və peşəkərliyi ilə yadda qalsada, əfsuslar olsun ki, bəzən hakimlərin qərarı idmanın təmizliyinə, ədalətli yanaşmaya əsaslanmır.

Azərbaycanı Rio Olimpiadasında təkcə idmançılar yox, 7 hakim də təmsil etdi - Aydın Ağəliyev (gimnastika), Lyudmila Quliyeva (akademik avarçəkənə, kanoe slalom, kanoe sprint), Rəmil Vəliyev (cüdo), Rauf Əliyev (sərbəst güləş), Hicran Şərifov, Vüqar Vəliyev (hər ikisi güləş), Zaur Abdullayev (boks).

Son illər Azərbaycanın idman ölkəsi kimi inkişafını sözdə yox, əməldə göstərmək üçün Rio-2016-dakı nəticəyə baxmaq kifayətdir. Hər olimpiadada medal sayının artması dövlətin idmanın inkişafına göstərdiyi diqqət və qaygının gücünü göstərir. Azərbaycan idmançıları bundan sonra da əzm-karlıq göstərərək növbəti Yay Olimpiya Oyunlarına hazırlaşacaqlar. Əminlik ki, 2020-ci ildə Tokioda keçiriləcək Olimpiadada Azərbaycan yığması ölkə idmanı tarixində yeni uğurlara imza atacaq.

Səhifəni hazırladı PƏRVİZ

Rio-2016-da yarışan bütün idmançılarımızın nəticələri

Boks

Rüfət Hüseynov (49 kq) - ilk döyüşdə uduzub
Albert Səlimov (60 kq) - 1/4 finalda məğlub olub
Kamran Şahsuvarlı (75 kq) - bürünc medal qazanıb
Teymur Məmmədov (81 kq) - 1/4 finalda məğlub olub
Abdulqadir Abdullayev (91 kq) - 1/4 finalda məğlub olub
Məhəmmədrəsul Məcidov (+91 kq) - 1/8 finalda məğlub olub
Cavid Cələbiyev (56 kq) - ilk döyüşdə uduzub
Pərviz Bağrov (69 kq) - ilk döyüşdə uduzub
Lorenzo Sotomayor (64 kq) - gümüş medal qazanıb
Yana Alekseyevna (60 kq) - ilk görüşdə məğlub olub
Elvin Məmişzadə (52 kq) - 1/4 finalda məğlub olub

Taekvondo

Patimat Abakarova (49 kq) - bürünc medal qazanıb
Milad Beiqi Hərçəqani (80 kq) - bürünc medal qazanıb
Fəridə Əzizova (67 kq) - 5-ci yeri tutub
Radik İsayev (+80 kq) - qızıl medal qazanıb

İdman gimnastikası

Oleq Stepko - fərdi çoxnövcülük üzrə final mərhələsində 22-ci yer
Petro Paxnyuk - 34-cü yer

Bədii gimnastika

Marina Durunda - final mərhələsində 9-cu olub

Cüdo

Orxan Səfərov (60 kq) - 5-ci yer
Nicat Şixəlizadə (66 kq) - 1/8 finalda uduzub
Rüstəm Orucov (73 kq) - gümüş medal qazanıb
Məmmədəli Mehdiyev (90 kq) - 7-ci yeri tutub
Elmar Qasımov (100 kq) - gümüş medal qazanıb
Uşanqi Kokauri (+100 kq) - 1/8 finalda məğlub olub

Güləş

Yunan-Roma
Rövşən Bayramov (59 kq) - 5-ci yer
Elvin Mürsəliyev (75 kq) - 7-ci yer
Saman Təhməsibi (85 kq) - 13-cü yer
Sabah Şəriəti (130 kq) - bürünc medal qazanıb
Rəsul Çunayev (66 kq) - bürünc medal qazanıb

Sərbəst güləş

Qadınlar
Mariya Stadnik (48 kq) - gümüş medal qazanıb
Yuliya Ratkeviç (58 kq) - 5-ci yer
Nataliya Sinişin (53 kq) - bürünc medal qazanıb
Kişilər
Hacı Əliyev (57 kq) - bürünc medal qazanıb

Boks

Cəbrayıl Həsənov (74 kq) - bürünc medal qazanıb
Şərif Şərifov (85 kq) - bürünc medal qazanıb
Cəmaləddin Məhəmmədov (125 kq) - 12-ci olub
Toğrul Əsgərov (66 kq) - gümüş medal qazanıb
Xetaq Qazıyumov (97 kq) - gümüş medal qazanıb

Kanoe və kayak

Yure Meqliç (kanoe-slalom) - yarımfinalda 15 nəfər arasında 14-cü yer
İlna Osipenko-Radomskaya
Kayak (200 m) - bürünc medal qazanıb
Kayak (500 m) - finalda sonuncu - 8-ci olub
Valentin Demyanenko (kanoe, 200 m) - gümüş medal qazanıb

Akademik avarçəkənə

Aleksandr Aleksandroviç - Boris Yotov (akademik avarçəkənə, 2000 m) - 12-ci yeri tutub

Kamandan oxatma

Olqa Senyuk - 1/32 finalda uduzub

Güllə atıcılığı

Ruslan Lunyov
10 m - 15-ci yer
25 m - 15-ci yer

Triatlon

Rostislav Pevtsov - 39-cu yer

Qılıncoynatma

Səbinə Mikina (sablya) - ilk görüşdə (1/16 final) uduzub

Velosiped idmanı

Yelena Pavluxina (şosse) - 35-ci yer
Maksim Averin (şosse) - finişə çatma bilməyib
Olqa İsmaylova
Keyrin - 21-24-cü yerləri bölüşüb
Sprinter - 13-cü yer

Atletika

Anna Skidan (çəkiatma) - 13-cü yer
Nazim Babayev (üçtəkanla tullanma) - 25-ci yer
Hayle İbrahimov (5000 m məsafəyə qaçış) - 19-cu yer
Evans Kiplakat (marafon) - 28-ci yer

Üzgüçülük

Fatimə Alkarimova (100 m məsafəyə sərbəst üsulla) - 48 iştirakçı arasında 41-ci yer
Boris Kirillov (200 m arxası üstə üzmə) - 26 iştirakçı arasında 26-cı yer

